

ПОЛОЖЕННЯ

про академічну доброчесність учасників освітнього процесу
Волинського наукового ліцею-інтернату Волинської обласної ради
(схвалено педагогічною радою (протокол № 2 від 18.09.2019 р.), затверджено
наказом директора від 18.09.2019 року № 171 «Про затвердження Положень
про внутрішню систему забезпечення якості освіти та
академічну доброчесність учасників освітнього процесу»)

I. Загальні положення

1.1. Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу Волинського наукового ліцею-інтернату Волинської обласної ради (далі Положення) встановлює моральні принципи і загальні етичні норми у відносинах між учасниками освітнього процесу під час виконання ними своїх обов'язків, які впливають з вимог чинного законодавства України, Правил внутрішнього трудового розпорядку та інших чинних у закладі локальних нормативних актів.

1.2. Це Положення розроблено на основі Конвенції ООН «Про права дитини», Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про запобігання корупції», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про видавничу справу», «Про авторське право і суміжні права», Цивільного Кодексу України, Статуту Волинського наукового ліцею-інтернату Волинської обласної ради, Правил внутрішнього трудового розпорядку, Колективного договору та інших нормативно-правових актів чинного законодавства України та локальних документів ліцею.

1.3. Метою Положення про академічну доброчесність є формування в закладі системи демократичних відносин між учасниками освітнього процесу, розвиток корпоративної культури, забезпечення академічної свободи і сприятливого морально-психологічного клімату в колективі та підвищення авторитету закладу.

1.4. У своїй діяльності заклад освіти дотримується принципу меритократії, що означає оцінювання учнів винятково на підставі їх знань і вмінь, а педагогічних працівників – на основі їх професійної компетентності, результатів роботи, внеску у розвиток ліцею, що є підставою для їх подальшого матеріального, морального та кар'єрного стимулювання. Заклад освіти зобов'язується вживати заходів щодо запобігання та виявлення академічного плагіату в роботах педагогічних працівників та здобувачів освіти.

1.5. Педагогічні працівники та здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися загальноновизнаних норм етики, моралі, поважати гідність осіб, які працюють та навчаються в ліцеї, підтримувати систему демократичних відносин між учасниками освітнього процесу, сприяти підвищенню морально-психологічного клімату в колективі, спрямовувати свої дії на зміцнення авторитету закладу освіти.

1.6. Заклад в своїй діяльності керується принципом незалежності здобуття освіти від впливу політичних партій, громадських і релігійних організацій.

Створення та діяльність політичних партій, суспільно-політичних рухів, релігійних об'єднань та воєнізованих формувань в ліцеї не допускається.

1.7. Адміністрація закладу гарантує дотримання в стінах закладу освіти ст. 36 Конституції України. Належність особи до будь-якої політичної партії, громадської, релігійної організації, що діють відповідно до Конституції України, не є перешкодою для її участі в освітньому процесі. Працівники закладу є вільними у своїх політичних і передвиборчих симпатіях. Жодний адміністративний тиск з приводу політичних переконань, а також характеру волевиявлення учасників освітнього процесу через вибори, референдуми та інші форми безпосередньої демократії є недопустимим.

1.8. Дотримання академічної доброчесності в ліцеї пов'язане із визнанням учасниками освітнього процесу наступних принципів:

1.8.1. *Верховенства права.* В освітньому середовищі ліцею пріоритетом повинно бути дотримання принципу верховенства права, а саме: справедливості, добра, свободи, правової рівності, поваги до людської гідності, честі, істини тощо.

1.8.2. *Законності.* У своїй діяльності учасники освітнього процесу мають суворо дотримуватися Конституції України, законів та підзаконних актів.

1.8.3. *Соціальної справедливості.* У взаємовідносинах між учасниками освітнього процесу важливим є забезпечення свободи, справедливості, розвитку особистості та її активної участі у житті держави та закладу, а також поваги до гідності кожної особи, нетерпимості щодо аморальної та неетичної поведінки.

1.8.4. *Науковості.* Педагогічні працівники зобов'язані об'єктивно висвітлювати наукові факти, поняття, теорії; ознайомлювати учнів з новими досягненнями, науковими методами, пояснювати значення теорії для практики; розкривати наукові причинно-наслідкові зв'язки явищ, що вивчаються; викладати навчальний матеріал з позицій останніх досягнень науки й техніки; забезпечувати тісний зв'язок із сьогоденням.

1.8.5. *Дотримання авторського права.* Педагогічні працівники повинні посилатися на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримуватися норм законодавства про авторське право і суміжні права; надавати достовірну інформацію про методики й результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну, науково-педагогічну, творчу діяльність. Забезпечити виконання письмових робіт без залучення зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, списування, академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації.

1.8.6. *Принцип достовірності результатів педагогічної, науково-педагогічної, дослідницької діяльності здобувачів освіти* передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю, результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); об'єктивність оцінювання результатів навчання. Не допускати свідомого завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

1.8.7. *Професіоналізму та компетентності.* Передбачає наявність у здобувачів освіти та педагогічних працівників закладу аналітичних здібностей,

моральних якостей, внутрішньої культури, емоційного інтелекту, знання ділового етикету, ґрунтовних знань, виконання своїх обов'язків на належному рівні, високу організацію праці.

1.8.8. *Партнерства і взаємодопомоги*. Означає сприйняття всіх учасників освітнього процесу як рівноправних сторін.

1.8.9. *Відкритості й прозорості*. Усі процеси, документи в ліцеї, які стосуються освітньої, наукової, дослідницької, господарської та фінансової діяльності, є прозорими, відкритими, що забезпечує можливість громадського контролю.

1.8.10. *Відповідальності*. Здобувачі освіти та педагогічні працівники мають брати на себе відповідальність за результати своєї діяльності, виконувати взяті на себе зобов'язання, дотримуватися норм цього Положення.

1.9. Дія цього Положення поширюється та є обов'язковою до виконання усіма учасниками освітнього процесу ліцею. Усі особи, на яких поширюється це Положення, повинні бути ознайомлені з його змістом.

1.10. Положення публікується на офіційному веб-сайті Волинського наукового ліцею-інтернату Волинської обласної ради.

II. Політика академічної доброчесності

2.1. Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

2.2. Академічна доброчесність педагогічних працівників спрямована на:

2.2.1. Дотримання загальноприйнятих етичних норм, положень Конституції України, норм законодавства України, Статуту Волинського наукового ліцею-інтернату Волинської обласної ради, Колективного договору та Правил внутрішнього трудового розпорядку.

2.2.2. Повагу до осіб, які здобувають освіту, їхніх батьків та осіб, які їх замінюють, незалежно від віку, статі, стану здоров'я, громадянства, національності, ставлення до релігії, кольору шкіри, місця проживання, мови спілкування, походження, соціального і майнового стану, наявності судимості, а також інших обставин.

2.2.3. Відкритість і прозорість у всіх сферах життя ліцею.

2.2.4. Сумлінне проведення на високому професійному рівні кожного уроку, виховних заходів, не допускати безпринципності в освітньому процесі, дотримуючись педагогічного такту.

2.2.5. Повагу до думки здобувачів освіти, підтримку учнівських пропозицій, спрямованих на утвердження академічних чеснот, підтримку здобувачів освіти у дослідницьких починаннях і сприяння розкриттю їх інтелектуального потенціалу.

2.2.6. Об'єктивне та неупереджене оцінювання знань та вмінь здобувачів освіти відповідно до критеріїв оцінювання, не допускаючи особистої неприязні, впливу родини, друзів чи службових осіб.

2.2.7. Дотримання правил посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей при написанні методичних матеріалів, статей, наукових робіт тощо.

2.2.8. Здійснення контролю за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти. Не створювати учням на уроках чи під час ДПА сприятливих умов для списування, використання недозволених матеріалів, фальсифікації даних під час складання іспитів, захисті науково-дослідницьких робіт.

2.2.9. Дотримання законодавства із запобігання корупції, уникнення конфлікту інтересів.

2.2.10. Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права.

2.2.11. Якісне, вчасне та результативне виконання своїх функціональних обов'язків, дотримання принципів академічної свободи та відповідальності у педагогічній, науково-дослідницькій та виховній діяльності.

2.2.12. Надання достовірної інформації; не розголошення конфіденційної інформації, інформації з обмеженим доступом та інших видів інформації відповідно до вимог законодавства в сфері інформації та звернення громадян.

2.2.13. Нести відповідальність за порушення академічної доброчесності.

2.3. Академічна доброчесність здобувачів освіти передбачає:

2.3.1. Дотримання загальноприйнятих етичних норм, положень Конституції України, норм законодавства України.

2.3.2. Сприяння створенню позитивного іміджу Волинського наукового ліцею-інтернату Волинської обласної ради, гідно нести звання здобувача освіти, представляти свій заклад освіти, захищати його честь.

2.3.3. Дотримання принципів академічної свободи, інтелектуальної самостійності та відповідальності. Ініціювання пропозицій, спрямованих на удосконалення освітнього процесу.

2.3.4. Підтвердження свого рівня сумлінності в освітньому процесі: відвідування уроків, присутність на навчальних заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами, робота над створенням індивідуальної освітньої траєкторії.

2.3.5. Не допускання проявів академічної нечесності: прохання про сприяння, надання або отримання допомоги від третіх осіб під час складання будь-якого виду підсумкового контролю; наклепи на інших учнів та учителів; використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної чи вищої оцінки; списування під час написання контрольних, самостійних, лабораторних робіт, ДПА, тощо.

2.3.6. Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю за результатами навчання.

2.3.7. Повагу честі і гідності інших осіб, навіть, якщо їх погляди відрізняються від ваших. Поважати учителя як людину, особистість, педагога й

співпрацювати для утвердження академічних чеснот, розвитку науково-освітніх новацій і захисту суспільної моралі.

2.3.8. Використання у навчальній або науково-дослідницькій діяльності лише перевірені та достовірні джерела інформації та грамотне посилання на них.

2.3.9. Надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

2.3.10. Не здійснювати самовільно аудіо чи відео записи навчальних занять, уроків, інших заходів.

2.3.11. негайно повідомляти адміністрацію закладу у разі отримання для виконання рішень чи доручень, які є незаконними або такими, що становлять загрозу правам, свободам чи інтересам громадян, юридичних осіб, державним або суспільним інтересам.

2.3.12. Нести відповідальність за порушення академічної доброчесності.

III. Етичні норми академічної діяльності

3.1. Учасники освітнього процесу мають дотримуватися моральних норм і правил етичної поведінки та принципів академічної доброчесності, зокрема:

3.1.1. Сприяти становленню та розвитку партнерських відносин між учасниками освітнього процесу.

3.1.2. Сприяти формуванню та поширенню позитивного іміджу ліцею.

3.1.3. Шанувати історію ліцею, здобутки педагогів, випускників, шанобливо ставитися до державної символіки та символіки закладу.

3.1.4. Зберігати та примножувати славні традиції ліцею, підвищувати його престиж власними досягненнями у роботі та навчанні.

3.1.5. Виявляти толерантність та повагу до релігії, культури, звичаїв та традицій учасників освітнього процесу всіх національностей.

3.1.6. Допомогати учасникам освітнього процесу, що опинилися у складних життєвих обставинах.

3.1.7. Поводитися з іншими учасниками освітнього процесу шанобливо, толерантно, не принижувати будь-яким чином їх гідність.

3.1.8. Раціонально та дбайливо використовувати матеріально-технічну базу ліцею.

3.1.9. Приходити на заняття без запізнення, знати учителів на ім'я та по батькові, звертатися до них на «Ви».

3.2. Формами проявів академічної не доброчесності є (ст. 42 Закону України «Про освіту»):

3.2.1. Академічний плагіат - оприлюднення (часткове або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими способами, як результат власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.

3.2.2. Самоплагіат - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів.

3.2.3. Фабрикація - вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях.

3.2.4. Фальсифікація - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень.

3.2.5. Списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання.

3.2.6. Обман - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування.

3.2.7. Хабарництво - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірних переваги в освітньому процесі.

3.2.8. Необ'єктивне оцінювання - свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

IV. Організація роботи Комісії з питань академічної доброчесності

4.1. З метою виконання норм цього Положення у Волинському науковому ліцеї-інтернаті Волинської обласної ради створюється Комісія з питань академічної доброчесності (далі Комісія).

4.2. Комісія наділяється правом одержувати і розглядати заяви щодо порушення цього Положення та надавати пропозиції адміністрації закладу щодо накладання відповідних санкцій.

4.3. У своїй діяльності Комісія керується Конституцією України, законодавством в сфері освіти, нормативно-правовими актами Міністерства освіти і науки України, Статутом ліцею, Правилами внутрішнього трудового розпорядку, іншими локальними документами ліцею та цим Положенням.

4.4. Склад Комісії затверджується наказом директора ліцею на підставі рішення педагогічної ради.

4.5. Строк повноважень членів Комісії визначається педагогічною радою.

4.6. До складу Комісії входять учасники освітнього процесу: педагоги, учні, батьки або особи, які їх замінюють.

4.7. Комісія зі свого складу обирає голову та секретаря. Голова Комісії веде засідання, підписує протоколи, рішення, тощо. Повноваження відносно ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду їх на засіданні, тощо здійснює секретар.

4.8. Організаційною формою роботи Комісії є засідання, які проводяться на наступний (робочий) день після отримання звернення. Питання щодо відкритості засідання вирішує комісія.

4.9. На засідання Комісії в обов'язковому порядку запрошуються заявник та особа, відносно якої розглядається питання щодо порушення академічної доброчесності.

4.10. Рішення приймаються відкритим голосуванням. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні Комісії.

4.11. Засідання Комісії оформлюється протоколом, який підписує голова та секретар.

4.12. За результатами проведених засідань Комісія готує вмотивовані рішення у вигляді висновків щодо порушення чи не порушення норм цього Положення. Зазначені висновки носять рекомендаційний характер, подаються директору для подальшого вживання відповідних заходів морального, дисциплінарного чи адміністративного характеру.

4.13. Комісія, не менше одного разу на рік, звітує про свою роботу на засіданні педагогічної ради.

4.14. Будь-який учасник освітнього процесу, якому стали відомі факти порушення норм цього Положення чи підготовки про можливість такого порушення, повинен звернутися до голови або секретаря Комісії з письмовою заявою на ім'я її голови. У заяві обов'язково зазначаються особисті дані заявника (П.І.Б., контактні дані: адреса, телефон, посада, клас, особистий підпис). Анонімні заяви чи заяви, викладені в некоректній формі, Комісією не розглядаються.

4.15. Повноваження Комісії:

4.15.1. Одержувати, розглядати, здійснювати аналіз заяв щодо порушення норм цього Положення та готувати відповідні висновки.

4.15.2. Залучати до своєї роботи експертів з тієї чи іншої галузі, а також використовувати технічні і програмні засоби для достовірного встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою.

4.15.3. Проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності та професійної етики педагогічних працівників та здобувачів освіти.

4.15.4. Ініціювати, проводити та підтримувати дослідження з академічної доброчесності, якості освіти та науково-дослідницької діяльності.

4.15.5. Готувати пропозиції щодо підвищення ефективності впровадження принципів академічної доброчесності в освітню та науково-дослідницьку діяльність закладу.

4.15.6. Надавати рекомендації та консультації щодо способі та шляхів більш ефективного дотримання норм цього Положення.

4.15.7. Інші повноваження відповідно до вимог чинного законодавства України та нормативних актів ліцею.

V. Права особи, стосовно якої розглядається питання про порушення нею академічної доброчесності

5.1. Кожна особа, стосовно якої розглядається питання про порушення нею академічної доброчесності, має такі права:

5.1.1. Ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження.

5.1.2. Особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності.

5.1.3. Знати про дату, час і місце та бути присутньою на засіданні Комісії під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності.

5.1.4. Оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

VI. Відповідальність за порушення академічної доброчесності

6.1. За порушення норм цього Положення учасники освітнього процесу притягуються до відповідальності згідно вимог чинного законодавства України.

6.2. За порушення правил академічної доброчесності педагогічні працівники притягуються до таких форм відповідальності:

- ✓ дисциплінарна;
- ✓ адміністративна;
- ✓ відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;
- ✓ позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади;
- ✓ інші форми відповідно до вимог чинного законодавства України.

6.3. За порушення правил академічної доброчесності здобувачі освіти притягуються до таких форм відповідальності:

- ✓ попередження;
- ✓ повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, ДПА, заліку тощо);
- ✓ повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- ✓ позбавлення або скорочення наданих закладом пільг, стипендій тощо.
- ✓ відрахування із ліцею.

6.4. Порушення норм цього Положення, загальноприйнятих норм поведінки, ігнорування норм етики, моралі, етичних норм академічної та наукової діяльності може розглядатися як вчинення аморального проступку і передбачати накладання санкції, у т.ч, звільнення з роботи (навчання у ліцеї) за поданням Комісії з питань академічної доброчесності.

VII. Попередження академічної недоброчесності

7.1. Для попередження недотримання норм та правил академічної доброчесності в ліцеї використовується наступний комплекс профілактичних заходів:

7.1.1. Інформування здобувачів освіти, педагогічних працівників та батьків про необхідність дотримання правил академічної доброчесності, професійної етики.

7.1.2. Ознайомлення із даним Положенням при прийомі на роботу працівників.

7.1.3. Проведення семінарів із здобувачами освіти з питань інформаційної діяльності ліцею, правильності написання науково-дослідницьких, навчальних робіт, правил опису джерел та оформлення цитувань.

7.1.4. Посилення контролю учителів, керівників гуртків, голів методичних комісій щодо правильного оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей тощо.

7.1.5. Рецензування робіт на конкурси, на присвоєння педагогічного звання здійснювати з використанням сервісів безкоштовної перевірки робіт на антиплагіат.

7.1.6. Проведення практикумів, консультацій та інших індивідуальних та колективних форм навчання з педагогічними працівниками щодо створення, оформлення ними методичних розробок (робіт) для публікацій, на конкурси різного рівня з метою попередження порушень академічної доброчесності.

7.1.7. Ознайомлення всіх учасників освітнього процесу із цим Положенням.

VIII. Заключні положення

8.1. Це Положення та зміни до нього затверджуються рішенням педагогічної ради і вводиться в дію наказом директора.